

DOMNUL PABLO MANUEL CACHÓN VILLAR, JUDECĂTOR AL TRIBUNALULUI CONSTITUȚIONAL - SPANIA

*Domnule președinte al Curții Constituționale a României,
Doamnelor și domnilor magistrați,
Doamnelor și domnilor,*

Transformarea tumultuoasă a istoriei europene care a avut loc de-a lungul secolului XX, secol recent încheiat, a determinat o existență agitată și, în general, scurtă pentru Constituțiile care au apărut în cadrul națiunilor care o formează.

Pe de altă parte, apariția Curților Constituționale dă naștere unei scene pe care sărbătorirea a 10 ani de la înființarea Curții Constituționale române - și, în consecință, sărbătorirea Constituției în baza căreia a fost creată - trebuie să fie considerată un eveniment de dimensiuni istorice în viața poporului român.

În termeni generali, o Constituție trebuie să fie alcătuită din cel puțin două elemente de bază. Primul, garantarea drepturilor cetățenilor. Al doilea, stabilirea formei în care se dobândește și se exercită puterea sau, cu alte cuvinte, cine anume este autorizat să ia hotărâri, în ce situații și în ce forme. În definitiv, nucleul unei Constituții democratice se află, în primul rând, în recunoașterea demnității persoanei ca expresie a protecției drepturilor omului și, în al doilea rând, în stabilirea formei de acces la putere și de exercitare a acesteia, care trebuie să răspundă, în toate cazurile, expresiei voinței populare manifestate în mod democratic prin alegerea dintre alternativele posibile.

În afară de aceasta, Constituțiile au încetat să mai fie în zilele noastre un patrimoniu exclusiv al juriștilor și s-au transformat într-un sentiment al întregii colectivități, într-o realitate vie, care trăiește alături de noi toți și cu fiecare dintre noi. În felul acesta, Constituțiile s-au transformat într-un patrimoniu comun al culturii noastre, în ceva care, într-o anumită formă, a dezvoltat o funcție pedagogică care ne-a învățat să conviețuim pașnic.

Orice constituție și, împreună cu ea, rolul interpretativ pe care trebuie să-l aibă Tribunalele și Curțile Constituționale - reglementează în mod cert prezentul nostru, dar cuprinde, în plus, un conținut dinamic, cu un proiect de viitor care ne dă sarcini și ne semnaleză obiectivele care trebuie să ne conducă în acțiunile noastre. Sarcini și obiective care trebuie să prindă rădăcini în demnitatea persoanei, care trebuie să fie îndreptate spre bunăstarea cetățenilor și obținerea unității dintre popoare și care trebuie să se realizeze într-un cadru de libertate și de pace.

De aceea, funcțiile atribuite prin diferitele texte constituționale Curților sau Tribunalelor, care trebuie să le interpreteze și care trebuie să apere aplicarea lor corespunzătoare, sunt fructul unei concepții avansate despre ceea ce trebuie să fie un stat de drept modern.

În acest cadru, protecția și apărarea drepturilor omului, ca fundament al statului democratic, capătă o relevanță specială. În legătură cu aceasta, este obligatoriu să amintim că diferite Convenții și Tratatate internaționale, des menționate de către Curțile Constituționale în deciziile și celelalte hotărâri pronunțate, reglementează și protecția unor atare drepturi, exprimând astfel apropierea dintre națiuni într-o materie atât de legată de viața democrației și de caracterul efectiv al dreptului și justiției.

De-a lungul celor 10 ani de funcționare a Curții Constituționale române, munca depusă de magistrați, reflectată în deciziile și hotărârile adoptate, a fost imensă și de o uriașă transcendență în interpretarea Textului Constituțional și, mai ales, în apărarea drepturilor fundamentale ale cetățenilor români.

Sarcina constantă și momentul actual în care se află Europa sunt captivante pentru oricare jurist, deși munca viitorului nu este ușoară. În orice caz, activitatea Tribunalului Constituțional trebuie să se orienteze în mare măsură, până acolo unde este posibil - în cadrul diversității celor mai importante funcții care le corespund - spre o tot mai efectivă protecție a drepturilor și libertăților cetățenilor, supuși sistemului juridic în sânul căruia funcționează fiecare Tribunal. Prin aceasta, toți cetățenii capătă conștiința propriei lor demnități, a propriei lor valori morale, a substratului esențial al întregii societăți democratice.

Experiența noastră în Spania, unde anul viitor vom sărbători cea de-a XXV-a aniversare a Constituției noastre și, apoi, la scurt timp, aniversarea Tribunalului nostru Constituțional, ne îndeamnă să continuăm pe calea tocmai amintită, foarte succint.

Iată de ce pentru noi este un motiv de bucurie faptul că acum, Curtea Constituțională română își poate sărbători cei 10 ani de viață. Vă dorim, de aceea, cele mai mari realizări în activitatea dumneavoastră viitoare.

Vă mulțumesc.